รายงานสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑.สถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๔ จังหวัด ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พื้นที่มันสำปะหลังยืนต้น ๖,๙๒๕,๕๐๒ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ๓ ชนิด ได้แก่ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง และไรแดงมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาดรวม ๗๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ ของพื้นที่ยืนต้น

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง *

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๑๓๐ ไร่ การระบาดลดลง ๑๘๐ ไร่ เนื่องจากฝนตกต่อเนื่องในหลายพื้นที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓๑๐ ไร่) พบการระบาดในพื้นที่ ๒ จังหวัด พบการระบาดในมันสำปะหลัง อายุ ๑ - ๔ เดือน จำนวน ๘๐ ไร่ และอายุ ๔- ๘ เดือน จำนวน ๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๒ ของพื้นที่ปลูก

ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง **

ไม่มีพื้นที่การระบาด

ไรแดงมันสำปะหลัง ***

พื้นที่การระบาดในสัปดาห์นี้ ๕๗๒ ไร่ การระบาดลดลง ๔๐๐ ไร่ เนื่องจากฝนตกต่อเนื่องในหลายพื้นที่(สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๗๒ ไร่) ในพื้นที่ ๒ จังหวัด พบการระบาดในมันสำปะหลังอายุ ๑ - ๔ เดือน จำนวน ๑๗๒ ไร่ และอายุ ๔- ๘ เดือน ๔๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๘ ของพื้นที่ปลูก

๒.การดำเนินงานควบคุมการระบาด

๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาด

๒.๒ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ได้จัดทำโครงการจุดเฝ้าระวังศัตรูพืช (แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง) ในพื้นที่ ๒๕ จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี เลย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี กาญจนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี สุพรรณบุรี เชียงใหม่ มหาสารคาม ตาก และจังหวัดพิษณุโลก

๒.๓ เจ้าหน้าที่สำนักเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ลงตรวจสอบพื้นที่การระบาดไรแดงมันสำปะหลัง โดยให้คำแนะนำ แจกเอกสารวิชาการ และถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นในการจัดการไรแดงมันสำปะหลังพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เตือนการระบาด แก่เกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลังภายในจังหวัด

๒.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* จำนวน ๑,๒๐๐ ตัวในพื้นที่ที่พบการระบาด พร้อมทั้งเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

๓. การคาดการณ์

เนื่องจากในช่วงนี้หลายพื้นที่มีฝนตกอย่างต่อเนื่อง จึงอาจทำให้การระบาดของเพลี้ยแป้งและไรแดงมันสำปะหลังลดลง แต่ให้เฝ้าระวังปัญหาโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง ในพื้นที่น้ำท่วมขังหรือดินระบายน้ำไม่ดี โดยเฉพาะพื้นที่ที่เคยเกิดการระบาด

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

๔.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

๑) หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์

๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารเคมีก่อนปลูก ๕ – ๑๐ นาที

- thiamethoxam (Actara ๒๕ % WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

- imidacloprid (Provado ๗๐% WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- dinotefuran (Starkle ๑๐ % WG) อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบเพลี้ยมันสำปะหลัง ให้ตัดยอดหรือถอนต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง

๔) ใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมเพลี้ยแป้ง

- ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* ในอัตรา ๒๐๐ ตัว / ไร่
- ปล่อยแมลงช้างปีกใส อัตรา ๒๐๐ – ๕๐๐ ไร่ / ไร่
- อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติอื่นๆ เช่น ด้วงเต่าตัวห้ำ ด้วงเต่าคริพโตลีมัส และผีเสื้อหางดิ่งตัวห้ำ

๕) หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็นทุกชนิด เพื่ออนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวห้ำ และตัวเบียน

๔.๒ ปัญหาโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง

๑) ก่อนการปลูกเก็บเศษเหง้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ ใช้เชื้อราไตรโครเดอร์มาผสมปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก หว่านเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก

๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา metalaxyl อัตรา ๒๐ – ๔๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร และสามารถผสมกับสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งได้ หรือแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบปัญหาปัญหาโคนเน่า – หัวเน่ามันสำปะหลัง ให้โรยปูนขาว หรือเชื้อราไตรโคเดอร์มาห่างจากต้นประมาณ ๑ เมตร หรือใช้สารเคมี Fosetyl – aluminum อัตรา ๕๐ กรัม / น้ำ ๒๐ ลิตร ราดบริเวณโคนต้นต้นละ ๓๐๐ มิลลิลิตร

๔.๓ ไรแดงมันสำปะหลัง

๑) หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน

๒) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบการทำลายของไรแดงมันสำปะหลัง ให้เก็บยอดใบที่ถูกทำลาย ไปเผาทำลายนอกแปลง

๓) อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่นด้วงเต่าตัวห้ำ *Stethorus* spp.และไรตัวห้ำ *Amblyseius longispinosus*

๔) หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี ใช้สารเคมี amitraz ๒๐ % EC อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้พ่นเฉพาะจุดบริเวณที่พบไรแดงมันสำปะหลัง และไม่ควรพ่นเกิน ๒ ครั้ง

หมายเหตุ * จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๕๔ จังหวัด ๒,๙๙๓ ตำบล

* จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๖ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๘ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๘ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๒ ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๗๘๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๖๓ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๒๐๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓๗

** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๖ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๘ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๘ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๒ ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๗๙๕ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๙๗ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๑๙๘ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๓

*** จังหวัดที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๔๖ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๘ และจังหวัดที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๘ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘๒ ตำบลที่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๗๗๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๓๓ และตำบลที่ไม่รายงานข้อมูลสัปดาห์นี้ ๑,๒๗๑ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖๗

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ทาง http://www.doae.go.th http://www.ppsf.doae.go.th

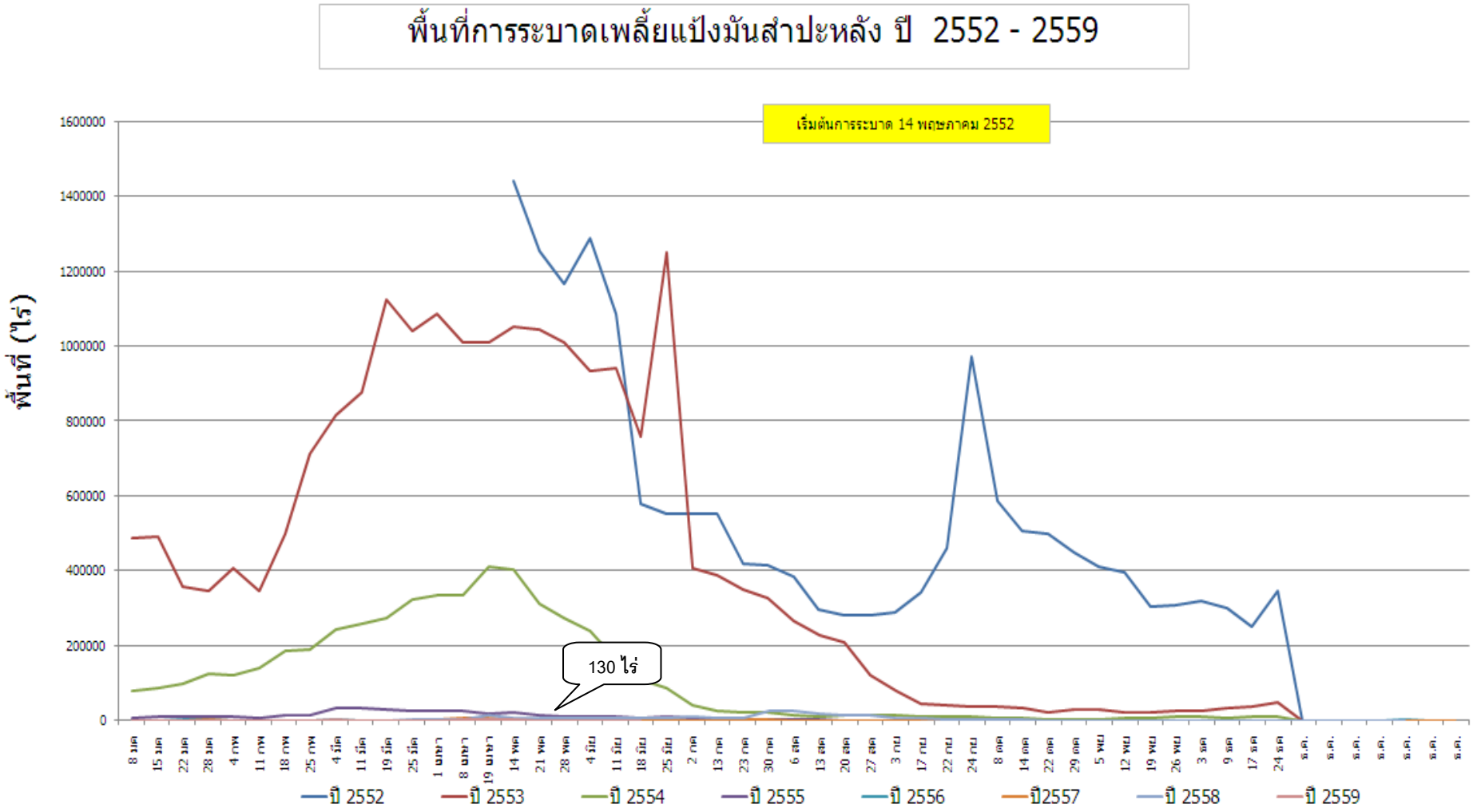
พื้นที่การระบาดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ปี 2552 - 2559
เริ่มต้นการระบาด 14 พฤษภาคม 2552
พื้นที่ (ไร่)
1600000
1400000
1200000
1000000
800000
600000
400000
200000
0
130 ไร่
ปี 2552
ปี 2553
ปี 2554
ปี 2555
ปี 2556
ปี2557
ปี 2558
ปี 2559

พื้นที่การระบาดปัญหาโคนเน่า-หัวเน่า มันสำปะหลัง

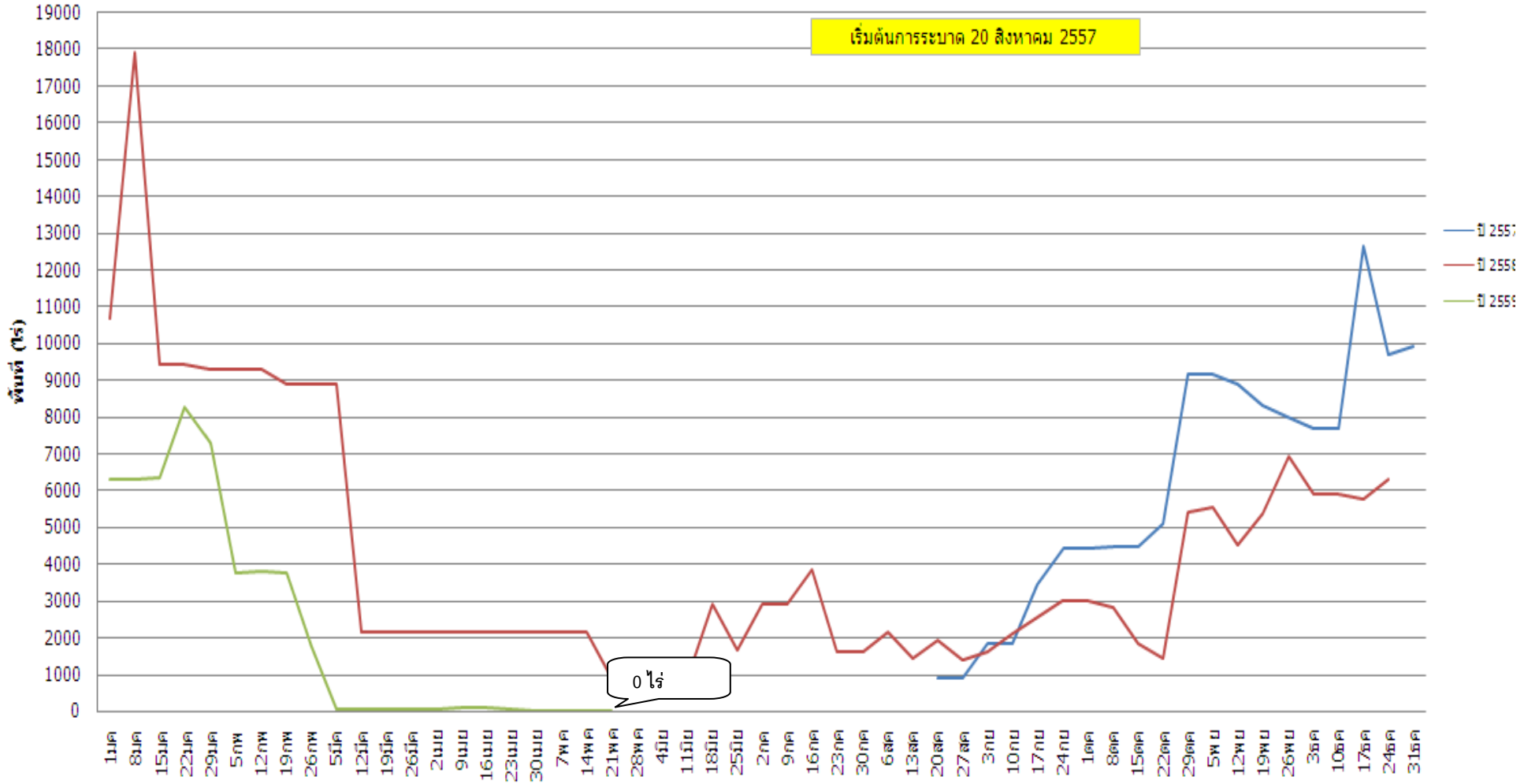

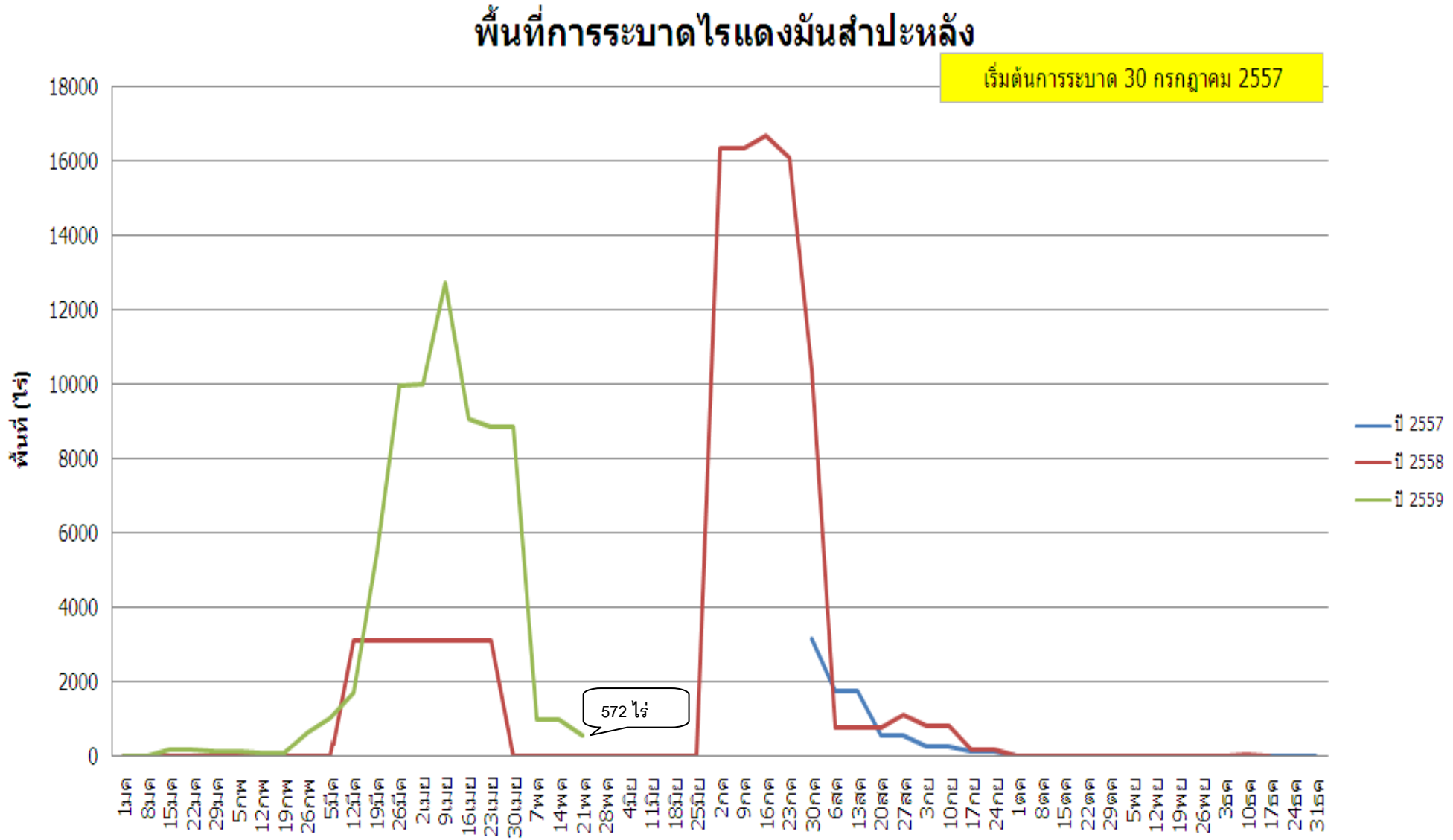
พื้นที่การระบาดไรแดงมันสำปะหลัง
เริ่มต้นการระบาด 30 กรกฎาคม 2557
พื้นที่ (ไร่)
18000
16000
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
572 ไร่
ปี 2557
ปี 2558
ปี 2559
1มค
8มค
15มค
22มค
29มค
5กพ
12กพ
19กพ
26กพ
5มีค
12มีค
19มีค
26มีค
2เมย
9เมย
16เมย
23เมย
30เมย
7พค
14พค
21พค
28พค
4มิย
11มิย
18มิย
25มิย
2กค
9กค
16กค
23กค
30กค
6สค
13สค
20สค
27สค
3กย
10กย
17กย
24กย
1ตค
8ตค
15ตค
22ตค
29ตค
5พย
12พย
19พย
26พย
3ธค
10ธค
17ธค
24ธค
31ธค